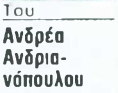

Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΗ ΝΑ ΣΥΜΒΙΩΣΕΙ ΜΕ ΝΕΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ

Γεωστρατηγική... μωπία

Οι αξιότατες πολιτικές αναπαραλήψεις για ζητήματα εθνικής στρατηγικής καταπνίγονται δυστυχώς με τις λεπτομέρειες χάνοντας στην πραγματικότητα την ουσία. Οι ευαίσθητοι εθνογεωγραφικοί μας ταγοί χύνουν τόνους μελάνης και κατινιλιώνουν μεγάλες ποσότητες δυσαναπληρωτής φαιάς ουσίας καταφερόμενοι κατά του... ανθέλληνα «πλανητάρχη» και καλλιεργώντας μια ιδιόμορφη εθνικιστική επιθετικότητα εναντίον της «επεκτατικής» Τουρκίας και της «ύποπτης» Ευρώπης. Συνήθως όμως αδιαφορούν για τα πραγματικά αλλά σύνθετα ζητήματα που αφορούν σε γεωστρατηγικές πραγματικότητες με τις οποίες η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να συμβιώσει. Ίσως αυτό συμβαίνει διότι τέτοια θέματα απαιτούν σύνθετες αναλύσεις, χρονοβόρα μελέτη και γνώση και δεν είναι συμβατά με απλουστευτικές τηλεοπτικές παραβυρολογίες.

Του
**Ανδρέα
Ανδριάνο-
νόπουλου**

Δειγματοληπτικά μπορεί κανείς να αναφέρει την απουσία του όποιου ελληνικού δημοσίου ενδιαφέροντος για τα γεγόμενα στη σύνοδο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στο Σιάτλ των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και για τα προβλήματα που δημιουργούνται ανάμεσα σε Ευρώπη και ΗΠΑ μετά την εμμονή της Ουάσιγκτον να αναπτύξει ένα δικό της αντιπυρηνικό σύστημα προστασίας από ενδεχόμενη πυρηνική επίθεση.

Και στις δύο περιπτώσεις το ελληνικό ενδιαφέρον θα έπρεπε να είναι έντονο. Οι αποφάσεις του Σιάτλ θα επιδράσουν άμεσα - θετικά ή αρνητικά, ανάλογα από το πώς το βλέπει ο καθένας - στις τύχες αγροτών, μοσχοπιτών, ελεύθερων επαγγελματιών του ήχου και της εικόνας, καθώς και σε όσους προσβάλλονται σε δραστηριότητες τύπου ηλεκτρονικού εμπορίου και διασυνοριακών επενδύσεων. Η δε εμμονή των ΗΠΑ σε μια πυρηνική ομπρέλα προστασίας από ενδεχόμενη πυρηνική τρομοκρατία προσδίδει μια περιέργη ιδιαιτερότητα στις σχέσεις της Βαλκανικής. Εξυπακούεται πως κάτω από παρόμοιες συνθήκες οι εξελίξεις στον Καυκάσο μπαίνουν σε μια διαφορετική προβληματική, ο ρόλος της Τουρκίας σαν μοχλού πίεσης επί της Ρωσίας ενισχύεται, ενώ, σε καθαρά ευρωπαϊκό επίπεδο, Ελλάδα και Τουρκία θα αξιολογηθούν με καινούργια κριτήρια δημιουργώντας νέα ζητήματα ισορροπίας στην περιοχή.

Πέρα όμως από όλα αυτά είναι εκπληκτικά αφελείς και ρηχός ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι ελληνοτουρκικές σχέσεις στο σύνολό τους. Είχα εδώ και χρόνια σημειώσει (βλ. τηλεοπτική συζήτηση με Π. Παναγιωτόπουλο στον Sky, Νοέμβριος 1995, και διάλεξη σε Ελληνοαμερικανικό Επιμελητήριο, Ξενοδοχείο «Χίλτον», Απρίλιος 1996) πως με τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου τα χρονικά περιθώρια εξάντλησης των παραδοσιακών τρόπων συνδιαλλαγής με την Τουρκία στένευαν επικίνδυνα. Οι ραγδαίες μεταβολές στη Ρωσική Ομοσπονδία, η ψυχρότητα μεταξύ Δύσης και Ιράν και η ανάγκη εξασφάλισης της μεταφοράς των πρώ-

Μπουργκιές-Αλεξανδρούπολης στις πολιτικές και στρατηγικές ικανότητες της Ρωσίας. Αν και σύμμαχος της Δύσης, η χώρα μας ελάνθνε την ικανοποίηση των οικονομικών και στρατηγικών της συμφερόντων στη διπλωματική ευλογισία της ανταγωνιστικής προς τα αμερικανο-δυτικά συμφέροντα ρωσικής πολιτικής μηχανής!!

Από τα πράγματα, η πρόσφατη συμφωνία για τους αγωγούς της Κασπίας που υπεγράφη στην Κωνσταντινούπολη μιάς έθεσε εκτός μάχης. Αν και βέβαια ακόμη τίποτε δεν είναι τελεσίδικα σίγουρο, η Τουρκία κατόρθωσε να πλασαριστεί ως ο θεσμικός συνδετικός κρίκος

Καπιάς με ταξί Αξερματζιάν και Τουρκενιστών στη νοτιο Κασπία, ρωσικές έπιμετες παρεμβάσεις στην Αρμενία με επιπτώσεις στη Γεωργία-Αζερία και πιεστικές Αγκυραδικές, Νηριανόι και Μπλοκνίοι - εντάσεις μεταξύ Αξερματζιάν και Ιράν, γενικότερη αποσταθεροποίηση στον νότιο Καυκάσο και να δημιουργήσει ψυχρότητα με χωρίς σύμμαχους τους στην περιοχή (Ρουμανία, Βουλγαρία, Ουκρανία, Ελλάδα). Το ενδεχόμενο χρήσης της χερσαίας διαδρομής μέχρι το Ποι της Γεωργίας και στη συνέχεια η κατασκευή ενδοεθνικών αγωγών για την παροικία του Βοσπόρου από την Ηράκλεια στο Ισρίτ, καθώς και από την Κωνσταντία μέχρι τον «αγροφίλι» στην Κρούα και από το Μπουργκιές στην Αλεξανδρούπολη, θα έβαζε όλες τις γειτονικές χώρες στο παιχνίδι, θα είχε σφύρος χαμηλότερο κόστος και συνάμα θα εξασφάλιζε τον βασικό γεωστρατηγικό στόχο της αμερικανικής διπλωματίας: δηλαδή την παύση της Ρωσίας και του Ιράν.

Σε δεύτερο επίπεδο, η Ελλάδα θα σφύρει να διεκδικήσει την ευρωπαϊκή υποστήριξη της Τουρκίας. Από και τέτοιο εξωτερικό κυρίως τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα μια και ο έλεγχος της Δύσης πάνω στην «εξισορροπία» της συμπεριφορά της γείτονας θα είναι πλέον συνεχής και εξονυχιστικός. Και זאת από τη λογική της χρησιμοποίησης της Τουρκίας για τους γεωπολιτικούς γεωστρατηγικούς σχεδιασμούς των αμερικανοευρωπαϊκών συμφερόντων, θα υποχρεωνόταν η Αγκυρα, ακόμη και άκοιμη, να συμπεριφερθεί με τις επιταγές μιας σύγχρονης και συνετής δημοκρατικής πολιτικής.

Σε αντίθετη περίπτωση, οι κίνδυνοι για την Ελλάδα θα είναι μεγάλοι. Η πιθανότητα τέτοιας παύσης του όποιου ελληνικού «έιτος» μαζί και με το γεωπολιτικό αρνητικό κλίμα που υπάρχει για τον τόπο μετά τις ελληνικές ανυπακοές στην κοινή ΝΑΤΟική πολιτική απέναντι στη Γεωργιανική επιδίωξη του Αμερικανού προέδρου, θα αφήσει τη χώρα στο κενό, δίχως επιτηρητήματα και, κυρίως, διαπραγματευτικά χαρτιά. Η όποια «εξόφληση λογαριασμών» να υποχρεωθούν γείτονες - μίση σε ένα κλίμα σκληρής απονομιόπησης και γεωπολιτικής - δεν θα πρέπει τότε τελείως να αποκλεισθεί. Η αδράνεια στις κρίσιμες στιγμές προκαλεί εμπλοκές σε άλλους χρόνους.

Ας πόρουμε λοιπόν να δλέψουμε με εμμονή το κοντινό δένδρο αγνοώντας το πυκνό δάσος. Τα διμερή ζητήματα είναι λαβημένο να μη σινε κριμώντα συνολικά με τα ενριότερα γεωστρατηγικά δεδομένα. Κι εκάτ είναι που η μωπιακή μας αδιαφορία υπεργάζεται εμπλοκές και δυναστείες εκκληθές.

Andrian@hotmail.com

“ Η πρόσφατη συμφωνία για τους αγωγούς της Κασπίας που υπεγράφη στην Κωνσταντινούπολη μιάς έθεσε εκτός μάχης. Αν και βέβαια ακόμη τίποτε δεν είναι τελεσίδικα σίγουρο, η Τουρκία κατόρθωσε να πλασαριστεί ως ο θεσμικός συνδετικός κρίκος ανάμεσα στα οικονομικά συμφέροντα όλης της αναπτυσσόμενης υφελίου (διότι τα πετρέλαια της Κασπίας δεν θα διευκολύνουν μονάχα τις ΗΠΑ, που ούτως ή άλλως εξασφαλίζουν το 94% της ενέργειάς τους από πηγές μακράν της Μέσης Ανατολής, αλλά κυρίως την Ευρώπη, την Ιαπωνία, την Κίνα και τη Νότια Ασία) και στις γεωγραφικά εγκλωβισμένες χώρες της Κεντρικής Ασίας και του Καυκάσου. Είναι αυτονόητο πως, κάτω από τέτοιες συνθήκες, οι όποιες ελληνικές αιτιάσεις για τυχόν αποτρόπαιες συμπεριφορές της Τουρκίας ελάχιστα αυτιά θα εναισθητοποιούν ”

των υλών των κρατών της Υπερκαυκασίας και της Κεντρικής Ασίας προς τις παγκόσμιες αγορές δίχως τον έλεγχο της Ρωσίας, αναπόφευκτα φωτίζουν με διαφορετικό τρόπο τη γεωστρατηγική θέση της Τουρκίας.

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός πως, ενώ τα τελευταία τρία χρόνια η αμερικανική κυβέρνηση και τα διάφορα ισχυρά think tanks της Ουάσιγκτον δεν έκρυβαν την πρόθεσή τους να μετατρέψουν την Τουρκία σε κόμβο για την οικονομική επικοινωνία της Ευρασίας με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ελλάδα - πολιτικές αρχές, μέσα ενημέρωσης και παράγοντες επιρροής - ουδέποτε έδειξαν να ενδιαφέρονται για το ζήτημα. Στη διάρκεια της σκληρής αμερικανικής προσπάθειας διπλωματικού πιθαναναγκασμού εταιρειών πετρελαίου και κυβερνήσεων της περιοχής να συμφωνήσουν για την αποκλειστική σχεδόν χρήση της διαδρομής Μπακού-Τζεϊχάν, μέσω δηλαδή της Τουρκίας, για τη μεταφορά των πετρελαϊκών κοιτασμάτων της νότιας και - με τη χρησιμοποίηση ενός υποθαλάσσιου αγωγού - της βόρειας Κασπίας Θάλασσας, η Ελλάδα παρέμεινε αδιάφορη. Ενυπέθετε έτσι κάθε προοπτική αξιοποίησης του περιήμου, ελληνικών συμφερόντων, αγωγού

ανάμεσα στα οικονομικά συμφέροντα όλης της αναπτυσσόμενης υφελίου (διότι τα πετρέλαια της Κασπίας δεν θα διευκολύνουν μονάχα τις ΗΠΑ, που ούτως ή άλλως εξασφαλίζουν το 94% της ενέργειάς τους από πηγές μακράν της Μέσης Ανατολής, αλλά κυρίως την Ευρώπη, την Ιαπωνία, την Κίνα και τη Νότια Ασία) και στις γεωγραφικά εγκλωβισμένες χώρες της Κεντρικής Ασίας και του Καυκάσου. Είναι αυτονόητο πως, κάτω από τέτοιες συνθήκες, οι όποιες ελληνικές αιτιάσεις για τυχόν αποτρόπαιες συμπεριφορές της Τουρκίας ελάχιστα αυτιά θα εναισθητοποιούν.

Σαν συνέπεια, τα καινούργια γεωστρατηγικά δεδομένα επιβάλλουν δύο επίπεδα διπλωματικών πρωτοβουλιών ώστε τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα να μην υποστούν ανεπανόρθωτες ζημιές. Σε πρώτο επίπεδο επιβάλλεται να εξηγησουμε πως η αποκλειστική χρήση του τουρκικού χερσαίου διαδρόμου για τους υδρογονάνθρακες της Κασπίας, πέραν του απαγορευτικά υψηλού κόστους, μπορεί να εμπλέξει τις ΗΠΑ σε δυσπρόσιτες τοπικές ένοπλες διενέξεις (εμφύλιες συρράξεις στη Γεωργία, αμφισβήτηση του νομικού καθεστώτος των πεδίων Σιράγκ, Γκουσελί και

Athens News

Με σχεδόν μισό αιώνα ζωής, το ATHENS NEWS προσφέρει μία άμση, περιεκτική, πλήρη, έγκυρη και επίκαιρη ενημέρωση, σφραγίζοντας με την παρουσία του τον χώρο του Τύπου, ως η μοναδική ημερήσια αγγλόφωνη εφημερίδα στην Ελλάδα

Εφημερίδα (διαβατήριο) στον χώρο της επικοινωνίας

Έγκυροι δημοσιογράφοι και αναλυτές Ελληνικού και Ξένου Τύπου συνεργάζονται με το Athens News

50 χρόνια παρουσίας στην έντυπη δημοσιογραφία